

Prezi

Stanje bibliobusnih službi Republike Hrvatske u 2014. godini

Komisija za pokretne knjižnice HKD-a
Iva Pezer, dipl. knjiž. i Klaudija Mandić, dipl. knjiž.
Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci

12. okrugli stol o pokretnim knjižnicama u Republici Hrvatskoj
i 6. festival hrvatskih bibliobusa

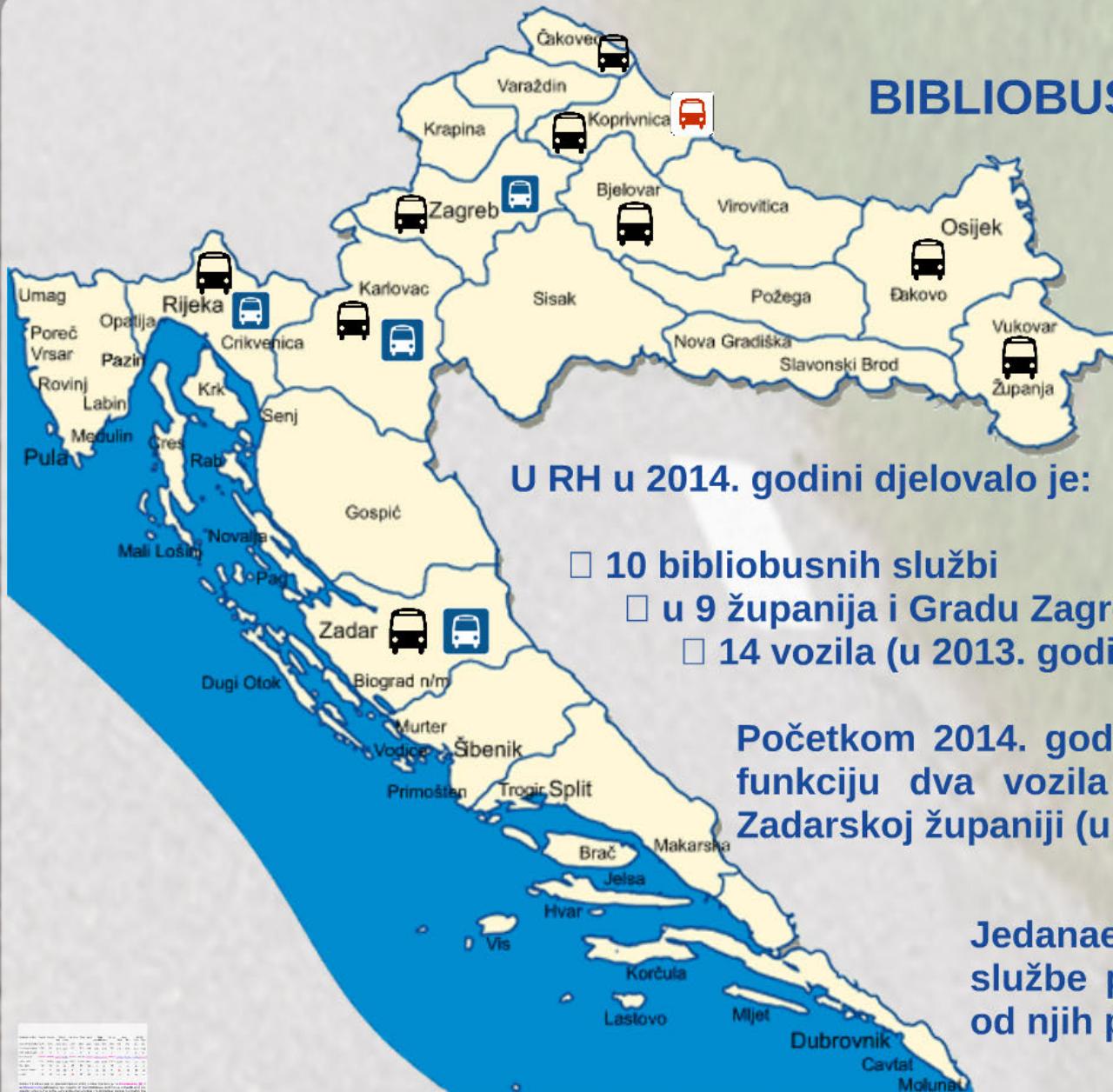
BIBLIOBUS DOLAZI!
Pokretne knjižnice kao dio knjižnične mreže

Bjelovar, 17. travnja 2015. godine

Prezi

BIBLIOBUSNE SLUŽBE I VOZILA

U RH u 2014. godini djelovalo je:

- 10 bibliobusnih službi
- u 9 županija i Gradu Zagrebu = 10
- 14 vozila (u 2013. godini 12 vozila)

Početkom 2014. godine nabavljena su i stavljenja u funkciju dva vozila - po jedno u Karlovačkoj i Zadarskoj županiji (u postojećim službama).

Jedanaest hrvatskih županija nema službe pokretnih knjižnica iako u svakoj od njih postoji potreba za osnivanjem.

Bibliobusne službe:	Bjelovar	Čakovec	Karlovac	Koprivnica	Križevci	Osijek	Rijeka	Vinkovci	Zadar	Zagreb	Zg-1	Zg-2
			Bus	Kombi			Gradski	Županijski	Zd-1	Zd-2		
God. osnivanja službe:	1972.	1979.	1958.	1958.	1979.	2009.	2001.	1969.	2004.	2006.	2006.	1976.
God. proizvodnje bib.:	2004.	2003.	2003.	2013.	2004.	2007.	1989.	1989.	2004.	2005.	2006.	1995.
Rn br. vozila u službi:	3.	2.	5.	1.	2.	1.	1.	4.	1.	1.	1.	3.
Vrsta podvozja:	kamion	kamion	kamion	kombi	kamion	kombi	kamion	autobus	kamion	kamion	autobus	autobus
Dužina vozila:	6,9m	8,887m	8,88m	6,32m	8,887m	6,363m	11,1m	8,5m	8,83m	8,947m	10,6m	9,8m
WC u vozilu:	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE
Rampa za invalide:	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	DA	NE	NE
Garaža:	NE	NE	DA	NE	DA	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE

Većina bibliobusa koji su djelovali tijekom 2014. godine izrađena je na **kamionskim (8)** ili **autobusnim (4)** podvozjima, njih ukupno 12. **Dva** bibliobusa uređena su u **kombi** vozilima. Garažu nema većina vozila, osim jednog karlovačkog i koprivničkog. Rampa za invalide ima samo jedan zadarski bibliobus.

Bibliobus na otocima 2. ožujka 2014. godine

Gradska knjižnica Zadar je u 2014. godini dobila bibliobus od sestrinske knjižnice iz Njemačke. To je drugo vozilo u zadarskoj bibliobusnoj službi koje obilazi 24 mesta u primorju i na otocima Ugljan, Pašman, Dugi otok i Iž. Imo 27 stajališta. Ovaj Bibliobus na otocima počeo je s radom 2. ožujaka 2014. godine.

Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac nabavila je bibliokombi financijskim sredstvima IPA Projekta prekogranične suradnje Hrvatska – Bosna i Hercegovina pod nazivom MOBILLL (Mobil librarie service for life long learning in rural communities of Karlovac County and Una Sana Canton).

To je drugo vozilo u karlovačkoj službi.

Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac (RH) vodeći je partner Projekta, a Javna ustanova Kantonalna i univerzitetska biblioteka Bihać (BiH) partner je u Projektu. Obje su knjižnice kroz projekt dobile bibliokombije, a svečani početak rada pokretnih knjižnica upriličen je na Graničnom prijelazu RH i BiH, Ličko Petrovo Selo – Izačić, 20. siječnja 2014. godine.

Akcija Pogurajmo bibliobus

Gradska knjižnica Rijeka pokrenula je
Akciju prikupljanja sredstava za novi gradski bibliobus
na Dan pismenosti – 8. rujna 2014. godine.
Prvi bibliobus u bivšoj Jugoslaviji - 10. 6. 1969. godine

PODRUČJE DJELOVANJA

Ukupno županija: **10**

Ukupno jedinica lokalne samouprave: **153** (133)

- općina: **131** (113)
- gradova: **22** (20)

Bibliobusno stajalište **jedini oblik** narodne knjižnice:

- u **2** grada (2)
- i u **122** općine (105)

Ukupno stajališta: **491** (438)

(projekat **35** stajališta po vozilu)

- u naseljima: **347**
- u poduzećima i ustanovama: **144**

Broj prijeđenih kilometara u 2014. godini: **192.354 km**
u 2013. godini: 175.528 km

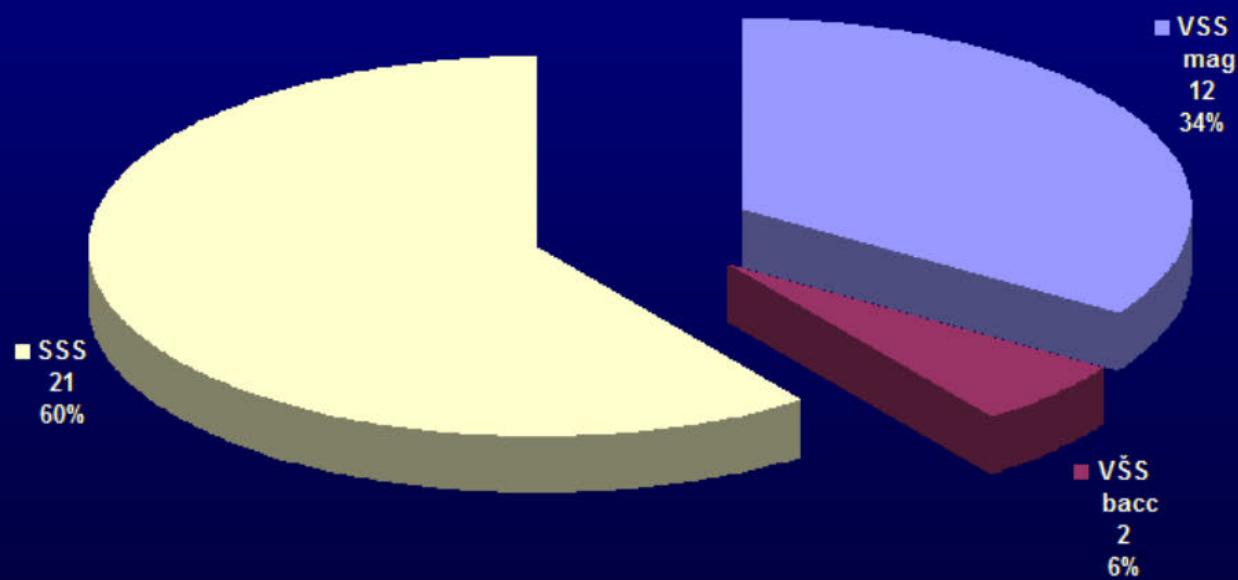
- prosjek po vozilu: **13.740 km**
- najdalje stajalište od sjedišta: **104 km**
- udaljenost stajališta u prosjeku: **54,14 km**

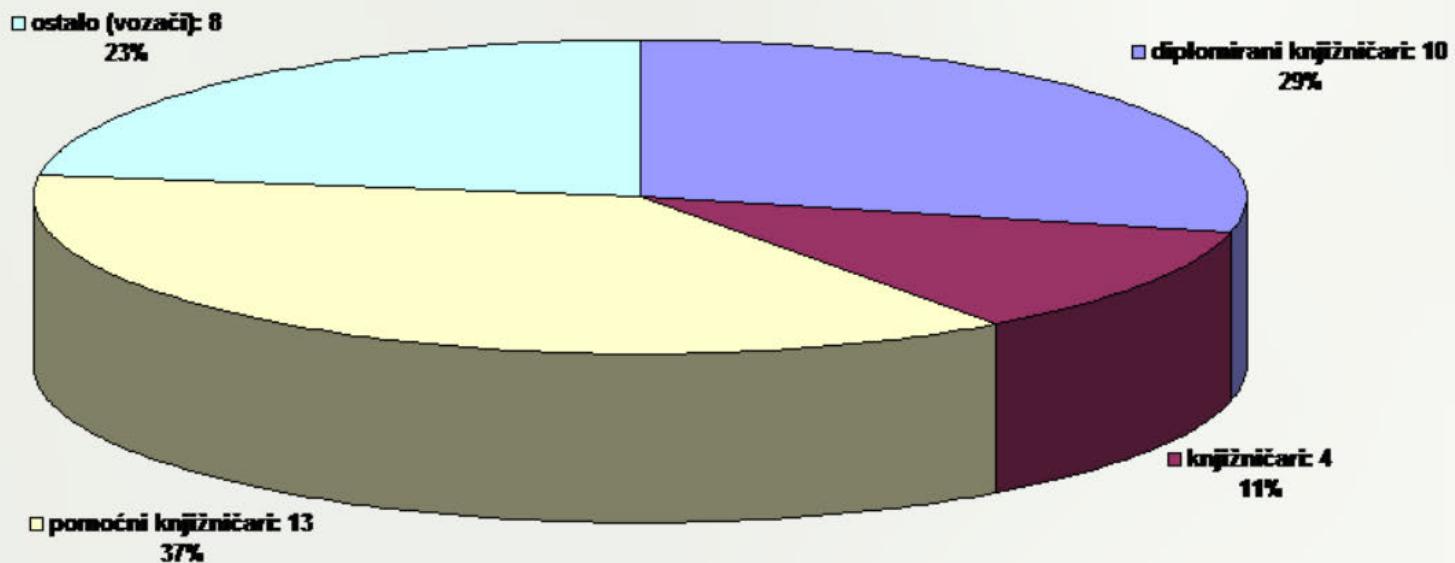
ZAPOSLENICI

Zaposlenici - prema stručnoj spremi
ukupno: 35

Zaposlenici - prema stručnom zvanju: ukupno: 35

- u 2013. godini 32 zaposlenika

RADNO VRIJEME

U prosjeku u jednoj bibliobusnoj službi, ako izuzmemo najveću zagrebačku (13), rade po **2,4** zaposlenika, što je za većinu službi nedovoljno.

Postojeći Standard propisuje da bi u vozilu srednje veličine, u jednoj smjeni, trebala biti zaposlena **minimalno 3** djelatnika.

Broj radnih dana za korisnike u prosjeku je **4,7** dana, a radnih sati za korisnike tjedno je **23,5 h**.

- najkraće na stajalištu: **30** minuta - oba karlovačka, križevački i vinkovački bibliobus
- najduže na stajalištu: **187** minuta - gradski riječki bibliobus i **120** minuta oba zagrebačka bibliobusa

Članovi u 2014. godini

ukupno: 14.941

Djeca:
10.238
68,5%

Odrasli:
4.703
31,5%

- u 2013. godini 13.134 člana

KORISNICI I KORIŠTENJE

Broj posjeta uz posudbu: **147.285** (posudba/vraćanja građe
(133.126)

- prosječno: **10.520**

Ukupno posuđeno jedinica knjižnične građe: **415.804**
(400.874)

- knjige: **397.743**
- mediji: **17.794**
- časopisi: **267**

KNJIŽNIČNI FOND BIBLIOBUSA

Knjižnični fond bibliobusa: **193.831**

- knjižna građa: **188.733**
- neknjižna građa: **5.098** (10 bibliobusa)

Časopisi: u **4** bibliobusa - u oba karlovačka, križevačkom i jednom zadarskom bibliobusu.

NABAVA KNJIŽNIČNE GRAĐE

Ukupno nabavljeno: **14.814**
(9.747)

- knjižna građa: **13.552**
- neknjižna građa: **1.262**
- za odrasle: **8.973**
- za djecu: **5.841**

RAČUNALNO POSLOVANJE I OPREMA

U bibliobusima, kao i u hrvatskim knjižnicama, **ne postoji** jedinstveni program za knjižnično poslovanje.

Bibliobusi koriste **3 različita programa: CROLIST, MetelWin i ZaKi**, ovisno o tome koji program koristi njihova matična knjižnica.

Još samo jedan bibliobus nema automatizirano knjižnično poslovanje, a on-line vezu s matičnom knjižnicom ima 10 bibliobusa.

Internet u vozilima većinom još nije dostupan korisnicima, a ponegdje ni djelatnicima.

Jedan od glavnih razloga tome je još uvijek nedovoljno razvijena infrastruktura pružatelja internetskih usluga i pripadajuće tehnologije u pojedinim područjima, ali i skupo korištenje takvih usluga za knjižnice.

Dodatni razlog je već spomenuta neprilagođenost interijera i opreme u postojećim vozilima, koju bi u tu svrhu trebalo osvremeniti i prilagoditi novim potrebama.

Programi i posjete programima

■ za djecu

375 programa

7.125 posjeta

82,96 %

■ za djecu

■ za odrasle

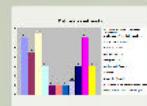
■ za odrasle

77 programa

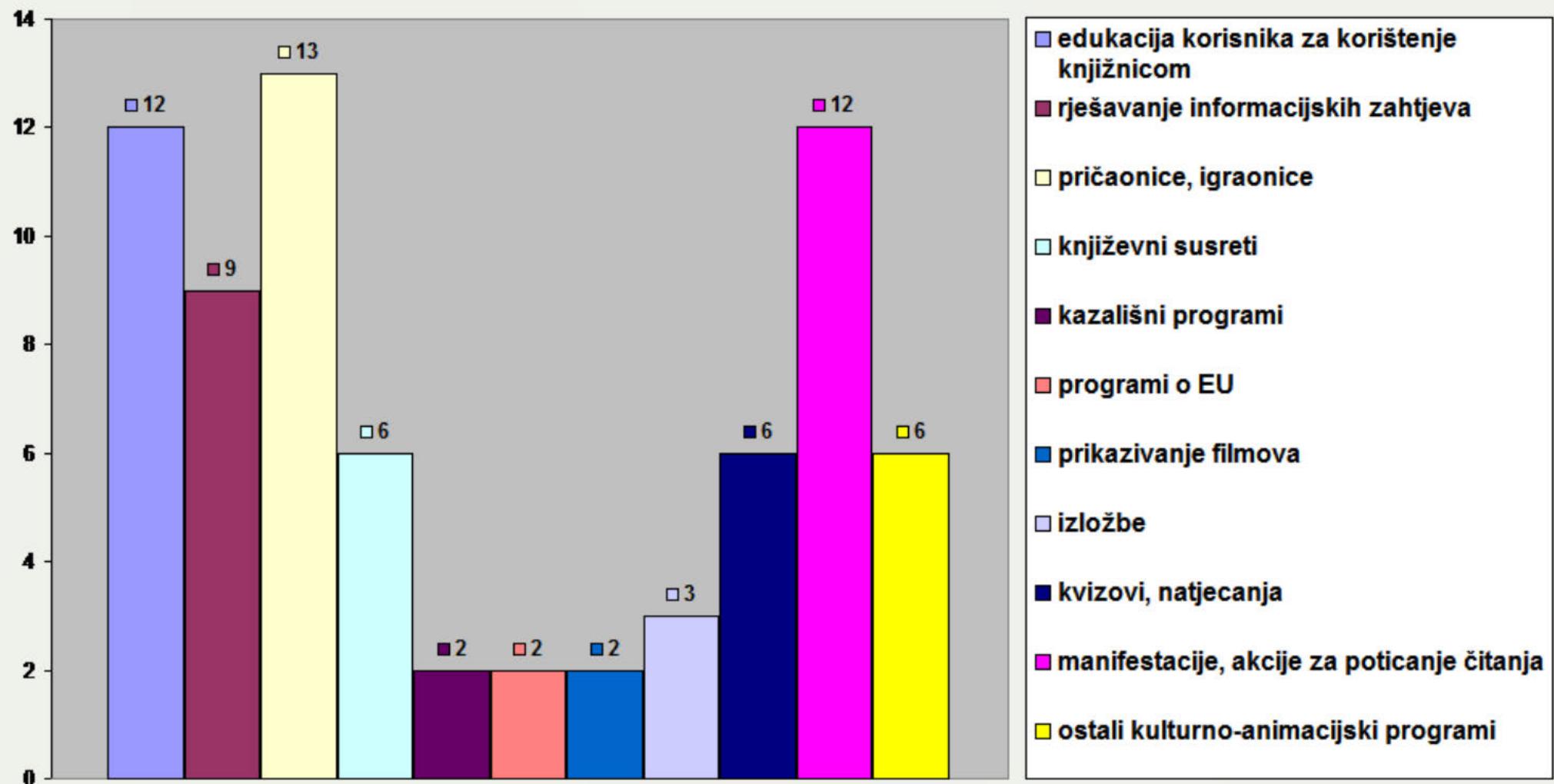
2.474 posjeta

17,04 %

ukupno: 452 programa i 9.599 posjeta

Vrste programa za korisnike

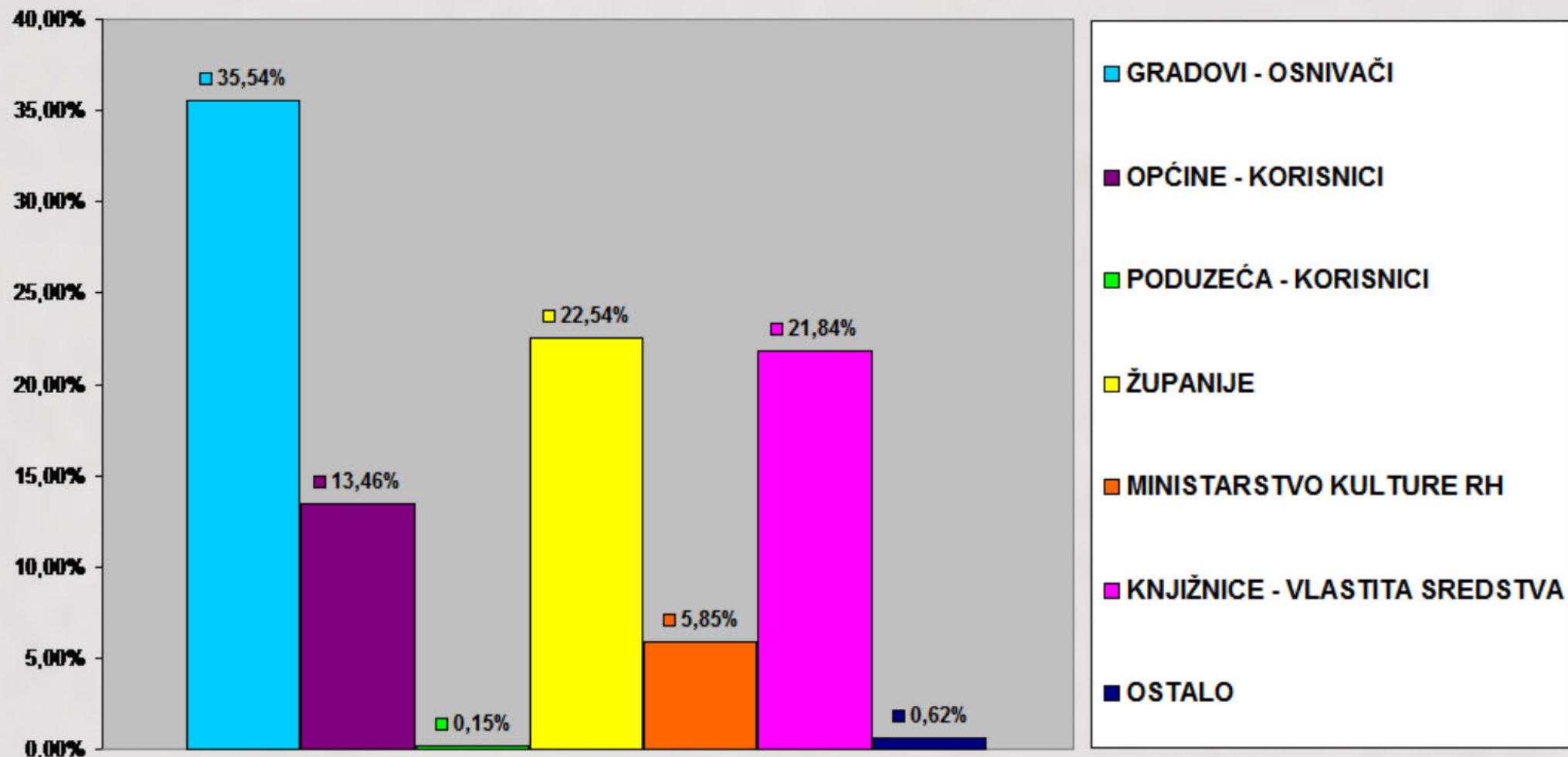

USLUGE ZA POSEBNE KORISNIČKE SKUPINE

- djeca s posebnim potrebama: **1**
- umirovljenici u domovima: **3**
- stari i nemoćni u domovima: **2**
- štićenici specijalnih ustanova za psihički bolesne odrasle osobe: **1**
- slijepi i slabovidni: **1**
- nacionalne manjine: **5**
 - Albanci, Bošnjaci, Česi, Mađari, Romi, Rusini, Slovaci, Slovenci, Srbi, Ukrajinci
- zatvorenici: **2**
- beskućnici: **1**

Financirane bibliobusnih službi u 2014. godini

ukupno: 6.198.471,75 kuna

Prezi

Knjižnica i čitaonica

FRAN Galović
Koprivnica

Prezi

gradska i sveučilišna knjižnica osijek

SPECIFIČNOSTI I TEŠKOĆE U RADU

- specifičnosti terena (raštrkani tip naselja, brdsko-planinska područja, otočna područja, ...)
- nepostojanje garaže za većinu vozila
- neriješeno financiranje redovnog rada, navabe, ...
- amortizacija vozila (kvarovi zbog starosti i dotrajalosti vozila: prokišnjavanje, loše instalacije, loša izvedba kabine sa stražnjim dijelom, problemi s grijanjem, klimatizacijom, napajanjem - skupi popravci i održavanje)
- uvjeti rada (hladnoća/vrućina, loše prometnice, vremenske neprilike - bura, jugo, plima - utječu na plovidbu trajekta, problemi s parkiranjem na pojedinim stajalištima, slab signal internetske veze, visoki troškovi cestarine i goriva zbog velike udaljenosti, ...)

ZAKLJUČAK

U svim postojećim službama, osim zagrebačke, najizraženija je potreba za zapošljavanjem dodatnih djelatnika što bi omogućilo uvođenje druge smjene rada. Uz najmanje moguće troškove na taj način bilo bi moguće dvostruko povećati opseg rada postojećih vozila i njihov obuhvat, odnosno produžiti stajanje na pojedinim vrlo frekventnim stajalištima.

Potreba stabilnijeg financiranja zajednička je svim postojećim službama pokretnih knjižnica. Aktualni propisi ne uvažavaju dovoljno teritorijalne značajke i regionalni karakter usluga koje pružaju pokretne knjižnice, tj. ne propisuju u dovoljnoj mjeri obaveze županija u financiranju takve usluge. Stoga upravo u području financiranja postoji veliki prostor i potrebe za doradu zakonskih propisa sa svrhom ostvarivanja zajedničke potpore lokalne i regionalne zajednice te resornog Ministarstva djelatnosti pokretnih knjižnica.

Jedan od najvažnijih ciljeva Hrvatskoga knjižničarskog društva i Komisije za pokretne knjižnice je podrška osnivanju službi pokretnih knjižnica u svim županijama koje ih još nemaju, te podrška unapređenju rada postojećih službi, u suradnji sa Hrvatskim zavodom za knjižničarstvo Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, Ministarstvom kulture RH i svim drugim relevantnim institucijama koje mogu doprinijeti razvoju hrvatskoj pokretnog knjižničarstva.

HVALA!

Prezi

Prezi